

No ...4554...

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

1959-2009

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση $\text{C}\ddot{\text{E}}$ κατά της Ελλάδας

(Προσφυγή υπ'αρ. 24981/07)

Απόφαση

Στρασβούργο 2 Ιουλίου 2009

Η απόφαση αυτή θα γίνει οριστική υπό τους όρους που ορίζονται στο άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές στην μορφή

No ...4554...

Στην υπόθεση **Θ.Ε.** κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα) που συνεδρίασε με την ακόλουθη σύνθεση:

Κα Nina VAJIC Πρόεδρο

Και τους δικαστές

Κο Χρήστο ΡΟΖΑΚΗ

Κο Khanlar Hajiyev

Κο Dean Spielman

Κο Sverre Erik Jebens

Κο Giorgio Malinverni

Κο Γεώργιο Νικολάου

Και τον κο André Wampach Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος

Αφού συσκέφθηκε σε δικαστικό συμβούλιο στις 11 Ιουνίου 2009

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση ενώπιον του Δικαστηρίου ξεκίνησε με την προσφυγή υπ'αρ. 24981/07 κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας (υπ'αρ. 24981/07) που άσκησε υπήκοος του Κράτους αυτού, ο κος **Θ.Ε.** (« ο προσφεύγων») στις 31 Μαΐου 2007 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης Προστασίας των Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών του ανθρώπου («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τους Δικηγόρους Θεσσαλονίκης κκ Κ.Τσιτσελίκη και Α. Σπάθη. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους πληρεξουσίου της, τις κυρίες Ο.Πατσοπούλου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Σ. Αλεξανδρίδου, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

No ...4554...

3. Ο προσφεύγων επικαλέστηκε ιδιαίτερα παραβίαση των άρθρων 3, 5 § 1 και 5 § 3 της Σύμβασης.
4. Στις 10 Σεπτεμβρίου 2008, η Πρόεδρος του Πρώτου Τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης, αποφασίστηκε ότι το Τμήμα θα αποφανθεί συγχρόνως και επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

5. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1984 και διαμένει στην Θεσσαλονίκη.

A. Η προσωρινή κράτηση του προσφεύγοντα και οι προσφυγές κατά αυτής

6. Ο προσφεύγων είναι τοξικομανής, και εξαρτημένος από την ινδική κάνναβη και την ηρωίνη. Υποφέρει από στερητικό σύνδρομο. Κατά την εποχή που διαδραματίστηκαν τα γεγονότα, παρακολουθούσε ένα πρόγραμμα για θεραπεία της τοξικομανίας του.

7. Στις 21 Σεπτεμβρίου 2006, ο προσφεύγων συνελήφθηκε επειδή πούλησε σε ανήλικο ναρκωτικές ουσίες (3,8 γραμμάρια ινδικής κάνναβης) αξίας 20 ευρώ.

8. Στις 25 Σεπτεμβρίου 2006, ο Ανακριτής με σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών της Θεσσαλονίκης, διέταξε την προσωρινή κράτηση του προσφεύγοντος. Ο Εισαγγελέας παραδέχτηκε ότι «σοβαρές ενδείξεις ενοχής είχαν προκύψει κατά την ανάκριση της υπόθεσης. Με βάση τον ειδικού χαρακτήρα της πράξης για την οποία κατηγορείται και ειδικότερα την τέλεση αυτής με σκοπό την πώληση ναρκωτικής ουσίας και χρήση από ανήλικο, την έλλειψη ηθικού φραγμού και με μόνο ασήμαντο κίνητρο το παράνομο κέρδος από την πώληση ναρκωτικών ουσιών, η υποτροπή θεωρήθηκε πολύ πιθανή σε περίπτωση που [ο προσφεύγων] αφεθεί ελεύθερος».

9. Στις 28 Σεπτεμβρίου 2006, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Δικαστικό Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης με προσφυγή κατά της προσωρινής του κράτησης και αίτηση για αντικατάσταση αυτής με ηπιότερα μέτρα. Ο προσφεύγων υπογράμμισε ιδιαίτερα, ότι οι προϋποθέσεις που απαιτούνται από το

No ...4554...

άρθρο 282 § 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας δεν πληρούνταν στην περίπτωση του. Ειδικότερα, δήλωνε ότι διέμενε στην Θεσσαλονίκη στους γονείς του και ότι η κατοικία του ήταν γνωστή. Επίσης πρόσθετε ότι δεν επιχείρησε να αποδράσει και δεν φυγοδίκησε ποτέ στο παρελθόν. Ο προσφεύγων διαβεβαίωνε ότι ήταν τοξικομανής, σε θεραπεία απεξάρτησης από τις ψυχοτρόπους ουσίες και ότι η προσωρινή κράτηση θα είχε ολέθριες συνέπειες στην εξέλιξη της θεραπείας του. Τέλος, ισχυριζόταν ότι ο κίνδυνος να τελέσει άλλα αδικήματα σε περίπτωση απελευθέρωσης δεν προέκυπτε ούτε από προηγούμενα περιστατικά της ζωής του ούτε από συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης για την οποία κατηγορείται, προϋποθέσεις που απαιτούνται από το άρθρο 282§ 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Στο σημείο αυτό, ανέφερε ότι «η απουσία ηθικού φραγμού και το ασήμαντο κίνητρο του παράνομου κέρδους από την πώληση ναρκωτικών ουσιών» δεν αποτελούσαν τους λόγους που προβλέπονται από το άρθρο 282 § 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιβολή του ριζικού μέτρου της προσωρινής κράτησης.

10. Στις 9 Νοεμβρίου 2006, το Δικαστικό Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης απέρριψε την προσφυγή του. Η εν λόγω αρχή σημείωσε ότι οι μαρτυρίες που συλλέχτηκαν κατά την ανάκριση της υπόθεσης επιβεβαιώνανε ότι ο προσφεύγων είχε πουλήσει, με την βοήθεια άλλων ατόμων, ινδική κάνναβη σε έναν μαθητή, ξέροντας πολύ καλά ότι ήταν ανήλικος. Το Δικαστικό Συμβούλιο θεώρησε ότι η προσωρινή κράτηση είχε επιβληθεί νόμιμα στην περίπτωση του προσφεύγοντος, δεδομένων των περιστάσεων υπό των οποίων η ενοχοποιητική πράξη είχε τελεστεί, στοιχείο που έδειχνε σοβαρή πιθανότητα για υποτροπή σε περίπτωση απόλυσής του (απόφαση υπ'αρ. 1021/2006).

11. Στις 14 Μαρτίου 2007, ο προσφεύγων επανεισήγαγε την αίτησή του για απελευθέρωση με αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης με πιο ήπια μέτρα. Δήλωσε και πάλι ότι οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από το άρθρο 282 § 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας δεν πληρούνταν στην περιπτώσή του και δεδομένης της εξάρτησής του από τις ναρκωτικές ουσίες, η προσωρινή του κράτηση δεν έπρεπε να παραταθεί. Ειδικότερα, όσον αφορά την κατάσταση της υγείας του, ο προσφεύγων τόνισε ότι, όπως προέκυπτε από την ιατροδικαστική εξέταση που έγινε στις 25 Σεπτεμβρίου 2006, ήταν τοξικομανής, υπέφερε από το σύνδρομο Τουρέτ (μία σπάνια νευρολογική πάθηση) και είχε υποβληθεί σε πρόγραμμα αποτοξίνωσης πριν την σύλληψή του. Υποστήριζε επίσης ότι δεν διέφυγε ποτέ στο παρελθόν, ότι δεν είχε καταδικαστεί για μη τήρηση της υπό όρους απόλυσης ή για δραπέτευση. Πρόσθετε επίσης ότι είχε γνωστή διαμονή στην Θεσσαλονίκη όπου διέμενε με τους γονείς του και την αδερφή του που είχε επίσης σοβαρό πρόβλημα υγείας.

12. Στις 15 Μαρτίου 2007, το Δικαστικό Συμβούλιο Εφετών Θεσσαλονίκης διέταξε την συνέχιση της προσωρινής κράτησης του προσφεύγοντος, σύμφωνα με

No ...4554...

πρόταση του Εισαγγελέα Εφετών της Θεσσαλονίκης. Στην πρότασή του, ο Εισαγγελέας υπογράμμισε τις περιστάσεις υπό τις οποίες είχε τελεστεί η ενοχοποιητική πράξη (πώληση σε ανήλικους μαθητές με σκοπό τον εθισμό τους στις ναρκωτικές ουσίες και την αποκόμιση παράνομου κέρδους), την ένταση του δόλου, τον επιδιωκόμενο σκοπό από τον προσφεύγοντα και την γενικότερη προσωπικότητα αυτού. Αναφερόμενο στους λόγους αυτούς, το Δικαστικό Συμβούλιο εκτίμησε ότι ως προς το παρελθόν του και την ιδιαιτερότητα της πράξης που του καταλογιζόταν, ο προσφεύγων ήταν ικανός να διαπράξει και άλλα αδικήματα σε περίπτωση που αφεθεί ελεύθερος (απόφαση αρ. 312/07).

13. Στις 10 Αυγούστου 2007, το Δικαστικό Συμβούλιο αποφαινόμενο αυτεπαγγέλτως για την παράταση της κράτησης του προσφεύγοντα πέρα από το μέγιστο όριο των δώδεκα μηνών που προβλέπεται από το νόμο, έκρινε ότι «οι εξαιρετικές περιστάσεις» που προβλέπονται από το άρθρο 287 § 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την παράταση της κράτησης δεν συνέτρεχαν και διέταξε την υπό όρους απόλυση αυτού, ιδιαίτερα την παρουσίασή του στο Αστυνομικό Τμήμα στην αρχή κάθε μήνα, την κατάθεση εγγύησης χιλίων ευρώ και την απαγόρευση της εξόδου από την χώρα.

14. Ειδικότερα, το Δικαστικό Συμβούλιο παρατήρησε ότι ο προσφεύγων ποτέ δεν ερημοδίκησε ούτε καταδικάστηκε για μη τήρηση της υπό περιορισμό διαμονής. Υπογράμμισε ότι είχε γνωστή κατοικία στην Θεσσαλονίκη όπου διέμενε με την οικογένειά του και ότι τοξικομανής ων, παρακολουθούσε πρόγραμμα αποτοξίνωσης που είχε αρχίσει πριν την σύλληψή του. Τέλος έκρινε ότι ο προσφεύγων δεν θεωρούνταν ικανός να αποδράσει ή να τελέσει άλλα αδικήματα σε περίπτωση που αφηνόταν ελεύθερος.

15. Στις 17 Σεπτεμβρίου 2008, το Κακουργιοδικείο Θεσσαλονίκης δικάζοντας την έφεση του προσφεύγοντος, τον έκρινε ένοχο για και τον καταδίκασε σε ποινή φυλάκισης ενός έτους, περιορίζοντας την περίοδο προσωρινής του κράτησης σε δέκα μήνες και δεκαεννέα μέρες.

B. Οι συνθήκες της προσωρινής κράτησης

16. Ανάμεσα στις 21 και 26 Σεπτεμβρίου 2006, ο προσφεύγων κρατήθηκε σε κελί στο Αστυνομικό Τμήμα της Καλαμαριάς (Θεσσαλονίκη).

17. Στις 26 Σεπτεμβρίου 2006, μεταφέρθηκε στους χώρους της Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης, λόγω έλλειψης διαθέσιμου χώρου στις φυλακές. Κρατήθηκε εκεί για εκατό ημέρες περίπου σε ένα κελί που είχε διαμορφωθεί προσωρινά για τον σκοπό αυτό. Εξηγεί ότι το κελί αυτό δεν αεριζόταν επαρκώς και δεν είχε φυσικό φωτισμό. Επιπλέον, ο αέρας ήταν δυσώδης και βασίλευε μια

No ...4554...

δυσάρεστη μυρωδιά. Ο προσφεύγων δηλώνει ότι δεν έλαβε καμμία ιδιαίτερη θεραπεία παρόλο που υπέφερε από στερητικό σύνδρομο.

18. Ο προσφεύγων τονίζει ότι επειδή δεν υπήρχε εσωτερική αυλή, ήταν αδύνατο να κάνει έναν περίπατο. Συνεπώς, η ψυχολογική του κατάσταση επιδεινώθηκε καθώς δεν είχε ποτέ την ευκαιρία να βγει από το κελί του καθ'όλη την διάρκεια της κράτησής του στους χώρους της Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης.

19. Ο προσφεύγων δηλώνει ότι οι τουαλέτες και το ντους ήταν ανθυγιεινά και ότι κατά τα σαββατοκύριακα, δεν καθαριζόντουσαν ποτέ. Συνεπώς αποτελούσαν εστίες μόλυνσεως. Τονίζει την απουσία προϊόντων απαραίτητων για την καθημερινή υγιεινή, όπως ζεστό νερό, σαπούνι και οδοντόκρεμα. Τονίζει την απουσία σίτισης των κρατουμένων από το Σωφρονιστικό κατάστημα και βεβαιώνει ότι καθένας τους είχε δικαίωμα στο ποσό των 5,87 € την ημέρα μόνο, για να παραγγείλει γεύμα απ'έξω. Το ποσό των 5,87 € δεν μπορούσε να τους εγγυηθεί τρία γεύματα την ημέρα ούτε από πλευράς ποιότητας ούτε από πλευράς ποσότητας.

20. Τέλος, ο προσφεύγων σημειώνει ότι τους απαγορευόταν να προμηθευτούν εφημερίδες ή περιοδικά και ότι στο κελί δεν υπήρχε τηλεόραση. Έτσι ήταν τελείως αποκομμένος από τον εξωτερικό κόσμο.

21. Στις 3 Ιανουαρίου 2007, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στην Φυλακή Διαβατών Θεσσαλονίκης.

Γ. Τα ιατρικά πιστοποιητικά που προσκόμισε ο προσφεύγων

22. Ο προσφεύγων προσκόμισε τρία ιατρικά πιστοποιητικά του Ιατρικού Κέντρου Ψυχοθεραπείας, τα οποία είχε υποβάλει στο Δικαστικό Συμβούλιο.

23. Το πιστοποιητικό της 22ας Σεπτεμβρίου 2006 όριζε ότι ο προσφεύγων παρακολουθούσε ένα πρόγραμμα αποτοξίνωσης δύο ετών και λάμβανε σε καθημερινή βάση φαρμακευτική αγωγή.

24. Το πιστοποιητικό της 27^{ης} Σεπτεμβρίου 2006 δήλωνε ότι η απότομη διακοπή του προγράμματος θα του προξενούσε στερητικό σύνδρομο, με κίνδυνο για βαριά ψυχοσωματικά συμπτώματα.

25. Το πιστοποιητικό της 5^{ης} Φεβρουαρίου 2007 σημείωνε ότι ο προσφεύγων υπέφερε από το σύνδρομο Τουρέτ και ότι η παράταση της κράτησής του κινδύνευε να επιδεινώσει την κατάσταση της υγείας του.

No ...4554...

II. ΤΟ ΣΥΝΑΦΕΣ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΣΥΝΑΦΗΣ ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

26. Το άρθρο 6 § 4 του Συντάγματος του 1975 ορίζει ότι :

«Νόμος ορίζει το ανώτατον όριον διαρκείας της προφυλακίσεως, το οποίον δεν δύναται να υπερβή το έτος επί κακουρημάτων και τους έξι μήνας επί πλημμελημάτων. Επί όλως εξαιρετικών περιπτώσεων, δύναται τα ανώτατα όρια να παραταθούν κατά έξι και τρεις μήνας αντιστοίχως, δι'αποφάσεως του αρμοδίου δικαστικού συμβουλίου.»

27. Τα σχετικά άρθρα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχουν ως εξής :

Άρθρο 282 § 3

« Προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί (...), εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου του άρθρου αυτού [σοβαρές ενδείξεις ενοχής] , μόνο αν ο κατηγορούμενος διώκεται για κακούρηγμα και δεν έχει γνωστή διαμονή στη χώρα ή έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει τη φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόδικος (...) ή κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανό, όπως προκύπτει από ειδικά μνημονευόμενα περιστατικά της προηγούμενης ζωής του ή από τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης για την οποία κατηγορείται, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. (...)».

ΑΡΘΡΟ 287: - Διάρκεια της προσωρινής κράτησης

« 1. Αν η προσωρινή κράτηση διαρκέσει έξι μήνες σε περίπτωση κακουρηγήματος ή τρεις μήνες σε περίπτωση πλημμελήματος, το δικαστικό συμβούλιο αποφαινεται με ειδικά αιτιολογημένο οριστικό βούλευμά του, αν πρέπει να απολυθεί ο κατηγορούμενος από τις φυλακές ή να εξακολουθήσει η προσωρινή κράτησή του. Για το σκοπό αυτόν:

α) Αν η ανάκριση συνεχίζεται, πέντε ημέρες πριν από τη συμπλήρωση του χρονικού αυτού διαστήματος ο ανακριτής αναφέρει στον εισαγγελέα εφετών με αιτιολογημένη έκθεσή του τους λόγους για τους οποίους δεν περατώθηκε η ανάκριση και διαβιβάζει τη δικογραφία στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μέσα σε δέκα ημέρες εισάγει τη δικογραφία στο συμβούλιο πλημμελειοδικών. Πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση ειδοποιείται με οποιοδήποτε μέσο (έγγραφο, τηλεγράφημα, τηλετύπημα ή τηλεομοιοτύπημα) ο κατηγορούμενος, ο οποίος μπορεί να εκθέσει τις απόψεις του με υπόμνημα που διαβιβάζεται αμέσως στο δικαστικό συμβούλιο με επιμέλεια της διεύθυνσης της φυλακής. Το συμβούλιο μπορεί να καλέσει με τον ίδιο τρόπο τον κατηγορούμενο να εμφανισθεί για να αναπτύξει προφορικά τις απόψεις του, είτε αυτοπροσώπως είτε δια συνηγόρου (...). Το συμβούλιο αποφαινεται αφού ακούσει και τον

No ...4554...

εισαγγελέα. Αν η ανάκριση ενεργείται από εφέτη κατά το άρθρο 29, αρμόδιο να αποφανθεί είναι το συμβούλιο των εφετών.

β) Αν η ανάκριση έχει περατωθεί, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου, στο οποίο θα δικαστεί η υπόθεση ή ο εισαγγελέας εφετών, (...), πέντε ημέρες πριν από τη συμπλήρωση του παραπάνω χρονικού διαστήματος εισάγει τη δικογραφία με αιτιολογημένη πρότασή του στο αρμόδιο κατά την επόμενη παράγραφο συμβούλιο. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο για την ακρόαση του κατηγορουμένου και του εισαγγελέα.

2. Σε κάθε περίπτωση έως και την έκδοση της οριστικής απόφασης η προσωρινή κράτηση για το ίδιο έγκλημα δεν μπορεί να υπερβεί το έτος. Σε εντελώς εξαιρετικές περιστάσεις η προσωρινή κράτηση μπορεί να παραταθεί για έξι το πολύ μήνες με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα

α) του συμβουλίου εφετών, (...)

β) του συμβουλίου πλημμελειοδικών (...).

Αν η υπόθεση εκκρεμεί στον ανακριτή και συνεχίζεται η προσωρινή κράτηση σύμφωνα με την παρ. 1, ο ανακριτής τριάντα ημέρες πριν από την συμπλήρωση του ανώτατου ορίου της σύμφωνα με την παράγραφο, διαβιβάζει τη δικογραφία στον εισαγγελέα, ο οποίος μέσα σε δεκαπέντε ημέρες την εισάγει με πρότασή του στο συμβούλιο. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο αρμόδιος εισαγγελέας, είκοσι πέντε ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συμπλήρωση του ανώτατου ορίου της προσωρινής κράτησης σύμφωνα με αυτή στην παράγραφο ή πριν από το τέλος της παράτασης που ήδη είχε χορηγηθεί, υποβάλλει στο αρμόδιο συμβούλιο πρόταση για παράταση ή όχι της προσωρινής κράτησης. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο για την ακρόαση του κατηγορουμένου και του εισαγγελέα. [«Κατά των βουλευμάτων της παρούσης παραγράφου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση από τον κατηγορούμενο και τον εισαγγελέα».]

III. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

28. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχει προσκομίσει η Κυβέρνηση, οι χώροι κράτησης βρίσκονται στον τρίτο όροφο του κτιρίου της Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης, που άρχισε να λειτουργεί για πρώτη φορά τέλη Ιουνίου 2004 και το οποίο σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε με σκοπό να εξασφαλίζει καλές συνθήκες κράτησης. Ο χώρος αποτελείται από εικοσιτέσσερα αυτόνομα κελιά που μπορούν να υποδεχτούν εβδομήντα τέσσερις κρατούμενους. Για κάθε κρατούμενο προβλέπεται ένα κρεβάτι με στρώμα και άφθονα κλινοσκεπάσματα. Όλοι οι χώροι κράτησης έχουν επαρκή φωτισμό και εξαερισμό. Υπάρχουν περιστρεφόμενα παράθυρα στην περίμετρο κάθε κελιού. Στον ίδιο χώρο βρίσκονται τα γραφεία του προσωπικού της Αστυνομίας που εργάζεται εκεί σε καθημερινή βάση. Όσον

No ...4554...

αφορά τους χώρους υγιεινής για τους κρατουμένους, δεν διαφέρουν σε τίποτε από τους χώρους που χρησιμοποιούν οι υπάλληλοι της αστυνομίας στο κτίριο. Η καθαριότητα των χώρων αυτών καθώς και των κελιών γίνεται σε καθημερινή βάση από μια ιδιωτική εταιρεία εκτός από την Κυριακή.

29. Όσον αφορά την σίτιση των κρατουμένων, τους χορηγείται το ποσό των 5,87 € την ημέρα. Έχουν την δυνατότητα να παραγγείλουν φαγητό είτε στην καντίνα του κτιρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης είτε στα εστιατόρια που κάνουν πώληση και παράδοση «κατ'οίκον». Το ιατρικό κέντρο Θεσσαλονίκης, που μοιράζεται το κτίριο με την Αστυνομική Διεύθυνση, θέτει στην διάθεση αυτής έναν εφημερεύοντα γιατρό που μπορεί, ανάλογα με την ειδικότητά του, να ασχοληθεί με τα προβλήματα υγείας των κρατουμένων. Οι τοξικομανείς κρατούμενοι ή αυτοί που υποφέρουν από ψυχολογικά προβλήματα μεταφέρονται στα εξειδικευμένα νοσοκομεία της Θεσσαλονίκης. Τέλος, τα κελιά της Αστυνομικής Διεύθυνσης έχουν σχεδιαστεί για την σύλληψη ή την κράτηση σύντομης διάρκειας και δεν διαθέτουν ούτε τηλεοράσεις ούτε τηλεοπτικές συσκευές. Εξάλλου, δεν υπάρχει χώρος για περίπατο ή για φυσική άσκηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

30. Ο προσφεύγων παραπονείται για τις συνθήκες της προσωρινής του κράτησης στους χώρους της Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης. Ισχυρίζεται ότι παραβιάστηκε το άρθρο 3 της Σύμβασης που ορίζει τα εξής :

«Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχειρίσιν απανθρώπους ή εξευτελιστικάς.»

A. Επί του παραδεκτού

31. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η κατηγορία δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Συνθήκης. Το Δικαστήριο σημειώνει εξάλλου ότι δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει λοιπόν να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

32. Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι ο προσφεύγων δεν παρουσίασε κανένα πρόβλημα υγείας κατά την κράτησή του στην Αστυνομική Διεύθυνση και δεν αποδεικνύει ότι οι συνθήκες κράτησης θέσανε σε κίνδυνο την κατάσταση της υγείας του. Ο προσφεύγων μπορούσε να δηλώσει στην αστυνομία την τοξικομανία

No ...4554...

του αλλά δεν το έκανε. Αν το είχε κάνει, οι Αρχές θα ήταν αναγκασμένες να τον μεταφέρουν στο νοσοκομείο για να κάνει εξετάσεις και να του συνταγογραφηθεί η κατάλληλη θεραπεία. Ο προσφεύγων κρατήθηκε σε ένα κτίριο πρόσφατο που τηρεί όλα τα χαρακτηριστικά της σύγχρονης αρχιτεκτονικής, με εξαερισμό, φωτισμό και το οποίο καθαρίζεται σε καθημερινή βάση. Ορισμένες ελλείψεις, όπως η έλλειψη χώρου για περίπατο ή φυσική άσκηση, δεν είναι υπαίτιες για την αναπόφευκτη δυστυχία που είναι συμφυής με κάθε κράτηση.

33. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η φυλάκισή του στους χώρους της αστυνομίας, που είχαν σχεδιαστεί για κρατήσεις σύντομης χρονικής διάρκειας, αποτελεί από μόνη της (*per se*) παραβίαση του άρθρου 3. Παρόλο που η Κυβέρνηση, υπεύθυνη για την συμμόρφωση των χώρων κράτησης με τις διεθνείς προδιαγραφές, ενημερώθηκε για την απαράδεκτη κατάσταση των κελιών της Αστυνομικής Διεύθυνσης, δεν έκανε τίποτε για να βελτιώσει την κατάσταση.

34. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι για να υπάγεται στο άρθρο 3, μια μεταχείριση πρέπει να εγγίζει ένα ελάχιστο όριο βαρύτητας. Η εκτίμηση του ελάχιστου ορίου αυτού είναι σχετική εξ' ορισμού. Εξαρτάται από το σύνολο των δεδομένων της υπόθεσης και ιδίως την φύση και το πλαίσιο της μεταχείρισης, τους τρόπους εκτέλεσής της, την διάρκειά της, τις φυσικές ή ψυχικές επιπτώσεις της, και μερικές φορές από το φύλο, την ηλικία, την κατάσταση της υγείας του θύματος (βλ. π.χ *Raninen κατά Φινλανδίας*, 16 Δεκεμβρίου 1977 §55, *Συλλογή αποφάσεων 1997-VIII* και *Kaja κατά Ελλάδας* αρ. 32927/03, 27 Ιουλίου 2006, § 46). Επιπλέον, το άρθρο 3 της Σύμβασης επιβάλλει στο Κράτος να διασφαλίζει ότι κάθε φυλακισμένος κρατείται σε συνθήκες σύμφωνες με το σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, ότι τα μέσα εκτέλεσης του μέτρου δεν υποβάλλουν τον ενδιαφερόμενο σε μία ταλαιπωρία ή δοκιμασία που υπερβαίνει το αναπόφευκτο επίπεδο δυστυχίας συμφυούς με το μέτρο της κράτησης και ότι σε σχέση με τις πρακτικές απαιτήσεις της φυλάκισης, η υγεία και άνεση του φυλακισμένου εξασφαλίζονται κατά ικανοποιητικό τρόπο, κυρίως με την χορήγηση της απαιτούμενης ιατρικής φροντίδας. (*CGlinchey et autres κατά Ην. Βασιλείου*, αρ. 50390/99, § 46, CEDH 2003-V).

35. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, επιπλέον ότι στην παραπάνω απόφαση *Kaja* (§ 49), έκρινε ότι ο χώρος κρατήσεως της Υποδιευθύνσεως Ασφαλείας Λαρίσης δεν ήταν χώρος κατάλληλος για κράτηση τόσο μακρά όσο εκείνη η οποία επεβλήθη στον προσφεύγοντα. Από την ίδια τη φύση του, πρόκειται για ένα χώρο ο οποίος προορίζεται για μικρής διάρκειας παραμονή των κατηγορουμένων και όχι για τρίμηνη παραμονή. Λόγω των χαρακτηριστικών του, χωρίς προαύλιο, όπου θα μπορούσε να κάνει περιπάτους και να ασκείται, χωρίς εσωτερική υποδομή παρασκευής και προσφοράς φαγητού, χωρίς ραδιόφωνο ή τηλεόραση για να έχει ο προσφεύγων επαφή με τον έξω κόσμο, θα ήταν δυνατό να δημιουργήσει ο χώρος κρατήσεως στον προσφεύγοντα ένα

No ...4554...

αίσθημα μοναξιάς, αφού, ακόμα και αν προσφέρει αποδεκτές για κράτηση μικρής διάρκειας συνθήκες, δεν είναι, ωστόσο, προσαρμοσμένος στις ανάγκες παρατεταμένου εγκλεισμού.

36. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι λόγοι αυτοί, ισχύουν αναλογικά στην παρούσα υπόθεση. Πράγματι, υπογραμμίζει ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε σε αστυνομικό Τμήμα για ενενήντα επτά ημέρες, δηλαδή από τις 26 Σεπτεμβρίου 2006 ως τις 3 Ιανουαρίου 2007. Όμως, κατά την περίοδο αυτή, ο προσφεύγων δεν μπόρεσε να κάνει ένα περίπατο ή να επιδοθεί σε κάποια φυσική άσκηση, λόγω ελλείψεως ειδικού χώρου. Δεν είχε καμμία επαφή με τον εξωτερικό κόσμο αφού δεν είχε ούτε τηλεόραση ούτε ραδιόφωνο. Επιπλέον, το Δικαστήριο θεωρεί ότι το ποσό των 5,87 ευρώ την ημέρα, που είχε στην διάθεσή του ο προσφεύγων για την σίτισή του, ήταν πενιχρό και δεν μπορούσε να του εξασφαλίσει κατάλληλη και επαρκή ημερήσια τροφή, αφού έπρεπε να την παραγγέλνει σε εστιατόρια που εφαρμόζουν τις τιμές της αγοράς.

37. Το Δικαστήριο παρατηρεί επίσης ότι ο προσφεύγων δεν υποστήριξε επαρκώς τον ισχυρισμό του ότι κατά την κράτησή του υπέφερε από το ότι οι Αρχές παρέλειψαν να λάβουν υπόψη τους την τοξικομανία του ή την ενδεχόμενη αδυναμία του να συνεχίσει την θεραπεία του, την οποία είχε αρχίσει πριν την σύλληψή του, για την θεραπεία απεξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες. Το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του ένα έγγραφο που έχει κατατεθεί στην δικογραφία ενώπιον του Δικαστηρίου και έχει συνταχτεί από τον Διευθυντή της Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης, στις 13 Ιανουαρίου 2009, σύμφωνα με το οποίο ο προσφεύγων δεν παρουσίασε κανένα σύμπτωμα στέρησης κατά την κράτησή του και δεν παρακολούθησε καμμία φαρμακευτική αγωγή. Ο προσφεύγων δεν αμφισβήτησε το περιεχόμενο του εγγράφου αυτού. Επομένως, το Δικαστήριο δεν θα εξετάσει το ερώτημα αυτό από την άποψη του άρθρου 3.

38. Σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, το Δικαστήριο εκτιμά ότι οι συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος στην Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης –και ειδικότερα τα ελάχιστα οικονομικά μέσα που διέθετε για να τραφεί και η απουσία χώρου για να επιδοθεί σε μία φυσική δραστηριότητα– σε συνδυασμό με την μακρόχρονη διάρκεια της κράτησής του υπό τέτοιες συνθήκες, αποτελούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση αντίθετη στο άρθρο 3.

39. Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

No ...4554...

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

40. Ο προσφεύγων παραπονιέται για ότι η θέση του υπό προσωρινή κράτηση ήταν παράνομη. Επικαλείται το άρθρο 5 § 1 της Σύμβασης σύμφωνα με το οποίο:

« 1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του ειμή εις τας ακολούθους περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν:

γ) εάν συνελήφθη και κρατήται όπως οδηγηθή ενώπιον της αρμοδίας δικαστικής αρχής εις την περίπτωσιν ευλόγου υπονοίας ότι διέπραξεν αδίκημα, ή υπάρχουν λογικά δεδομένα προς παραδοχήν της ανάγκης όπως ούτος εμποδισθή από του να διαπράξῃ αδίκημα ή δραπετεύσῃ μετά την διάπραξιν τούτου.»

41. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η κράτηση του προσφεύγοντος ήταν σύμφωνη με την νομοθεσία που ίσχυε και ιδίως το άρθρο 282 § 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Από την απόφαση της 25^{ης} Σεπτεμβρίου 2006 η οποία θέτει τον προσφεύγοντα υπό προσωρινή κράτηση προκύπτει ότι υπήρχαν σοβαρές ενδείξεις ενοχής αυτού, οι οποίες σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, οδήγησαν τις Αρχές να εκτιμήσουν ότι εάν ο προσφεύγων αφηνόταν ελεύθερος, θα ήταν πολύ πιθανό να τελέσει νέα αδικήματα.

42. Ο προσφεύγων δεν διατυπώνει παρατηρήσεις ως προς το θέμα αυτό.

43. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι όροι «κανονικώς» και «συμφώνως προς την νόμιμη διαδικασία» που αναφέρονται στο άρθρο 5 § 1 της Σύμβασης παραπέμπουν ως επι το πλείστον στην εθνική νομοθεσία και καθιερώνουν την υποχρέωση να τηρηθούν οι κανόνες τόσο του ουσιαστικού όσο και του δικονομικού δικαίου. Η Σύμβαση απαιτεί επί πλέον κάθε στέρηση της ελευθερίας να είναι σύμφωνη με τον σκοπό του άρθρου 5: την προστασία του ατόμου κατά της αυθαιρεσίας (βλ. μεταξύ άλλων *Douiyeβ κατά Ολλανδίας* [GC], αρ. 31464/96, 4 Αυγούστου 1999, *Erkalo κατά Ολλανδίας*, 2 Σεπτεμβρίου 1998, § 52, Συλλογή 1998-VI, *Mohd κατά Ελλάδας*, αρ. 11919/03, 27 Απριλίου 2006).

44. Το Δικαστήριο τονίζει ότι ο Ανακριτής διέταξε την προσωρινή κράτηση του προσφεύγοντος λόγω της «σοβαρής πιθανότητας για υποτροπή», στοιχείο που προέκυπτε από την «ιδιαιτερότητα της πράξης για την οποία κατηγορείται [ο προσφεύγων], και ειδικότερα την τέλεση εκ μέρους του εν όψει της πώλησης ναρκωτικής ουσίας και την χρήση από ανήλικο, την απουσία ηθικού φραγμού το μόνο ασήμαντο κίνητρο του παράνομου κέρδους από την πώληση ναρκωτικών ουσιών». Όμως, το άρθρο 282 § 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προβλέπει ότι η προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί, μεταξύ άλλων, «εάν δικαιολογείται από περιστατικά της προηγούμενης ζωής του ή από τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα

No ...4554...

χαρακτηριστικά της πράξης για την οποία κατηγορείται, και ότι αν αφεθεί ελεύθερος, [ο κατηγορούμενος] είναι πολύ πιθανό να διαπράξει και άλλα αδικήματα». Κατά την γνώμη του Δικαστηρίου, ακόμα και αν οι λόγοι από την «απουσία ηθικού φραγμού και το ασήμαντο κίνητρο του παράνομου κέρδους» φαίνονται αδύνατοι και ακόμα και αν ο προσφεύγων δεν είχε προηγούμενο πώλησης ναρκωτικών ουσιών, δεν μπορεί να καταλογιστεί στις αρχές το ότι, στα πλαίσια του ευρέως περιθωρίου εκτίμησης, έκριναν ότι η προσωρινή κράτηση του προσφεύγοντα ήταν επιβεβλημένη μετά την σύλληψή του τον Σεπτέμβριο του 2006.

45. Επομένως, το μέρος αυτό της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο σύμφωνα με το άρθρο 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

III. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 § 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

46. Ο προσφεύγων παραπονιέται για την ανεπάρκεια της αιτιολογίας της διάταξης για προσωρινή κράτηση καθώς και για τα βουλεύματα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών και του Συμβουλίου Εφετών αντίστοιχα. Επικαλείται παραβίαση του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης που ορίζει τα εξής :

«Παν πρόσωπον συλληφθέν ή κρατηθέν, υπό τας προβλεπομένας εν παραγράφω 1 γ) του παρόντος άρθρου συνθήκας (...), έχει το δικαίωμα να δικασθή εντός λογικής προθεσμίας ή απολυθή κατά την διαδικασίαν. Η απόλυσις δύναται να εξαρτηθή από εγγύησιν εξασφαλίζουσιν την παράστασιν του ενδιαφερομένου εις την δικάσιμον.

A. Επί του παραδεκτού

47. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η κατηγορία αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Εξάλλου το Δικαστήριο σημειώνει ότι δεν προσκρούει σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει λοιπόν να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

48. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η αιτιολογία του βουλεύματος του Δικαστικού Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2007 είναι επαρκής και εμπειριστατωμένη σύμφωνα με το άρθρο 5 § 3. Στην πρόταση που έκανε ο Εισαγγελέας στο Δικαστικό Συμβούλιο για διατήρηση της κράτησης του προσφεύγοντος και η οποία έγινε δεκτή, αναφέρθηκε στο ιδιαίτερο πλαίσιο της τέλεσης του αδικήματος και ιδιαίτερα στο νεαρό της ηλικίας των ατόμων στα οποία ο προσφεύγων δοκίμασε να πωλήσει ναρκωτικές ουσίες. Ο ισχυρισμός του

No ...4554...

προσφεύγοντος σύμφωνα με τον οποίο ο ίδιος ήταν τοξικομανής και μόλις είχε πάρει ηρωίνη δεν προέκυπτε από την ιατροδικαστική εξέταση που είχε γίνει. Τόσο ο ανακριτής όσο και το Δικαστικό Συμβούλιο [για την απόφασή τους] δεν στηρίχτηκαν μόνο στην ύπαρξη σοβαρών ενδείξεων ενοχής αλλά επίσης στις

ιδιαιτερότητες της πράξης, ιδίως την φύση της και το αντικείμενό της και τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της διάπραξης της. Το θέμα της αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με μέτρα ελέγχου [προσωρινούς όρους] εξετάστηκε αλλά ο κίνδυνος για τέλεση νέων αδικημάτων θεωρήθηκε καθοριστικός.

49. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι έμεινε σε κράτηση για έντεκα περίπου μήνες χωρίς σημαντικό λόγο και κατά παράβαση του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που θεωρεί ότι την κράτηση ως εξαιρετικό μέτρο. Οι αρχές θα έπρεπε να εξετάσουν την αποτελεσματικότητα άλλων μέτρων, όπως η πληρωμή εγγύησης, πριν επιβάλλουν την κράτηση.

50. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 5 της Σύμβασης καθιερώνει ένα θεμελιώδες δικαίωμα του ανθρώπου : την προστασία του ατόμου κατά των αυθαίρετων παραβιάσεων της ελευθερίας του από το Κράτος (*Bozano κατά Γαλλίας*, 18 Δεκεμβρίου 1986, § 54, σειρά Α αρ. 111). Η πεμπτούσια μάλιστα της παραγράφου 3 της διάταξης αυτής είναι το δικαίωμα να παραμένει κάποιος ελεύθερος εν αναμονή της ποινικής δίκης. Η διάταξη αυτή δεν πρέπει να νοηθεί ότι δίνει στις δικαστικές αρχές μία επιλογή ανάμεσα στην επιβολή δικασίμου σε εύλογη προθεσμία και στην προσωρινή απόλυση, ακόμα και αν αυτή εξαρτάται από εγγυήσεις. Σκοπός του άρθρου 5 § 3 είναι να επιβάλει ουσιαστικά την προσωρινή απόλυση από τη στιγμή που η διατήρηση της κράτησης παύει να είναι εύλογη (*Neumeister κατά Αυστρίας*, 27 Ιουνίου 1968, §4, σειρά Α, αρ. 8). Από την άποψη αυτή το Δικαστήριο θεωρεί ότι η προσωρινή κράτηση πρέπει να είναι η έσχατη λύση που δικαιολογείται μόνον όταν όλες οι άλλες διαθέσιμες επιλογές αποδεικνύονται ανεπαρκείς. Ως προς το θέμα αυτό, το Δικαστήριο παραπέμπει στις τελευταίες λέξεις του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης απ'όπου προκύπτει ότι η προσωρινή απόλυση του κατηγορούμενου πρέπει να διαταχτεί αν συνοδεύεται από εγγυήσιν εξασφαλίζουσιν την παράστασιν του ενδιαφερομένου εις την δικάσιμον όταν η προσωρινή κράτηση δεν δικαιολογείται πλέον εκτός από μόνον τον κίνδυνο να φυγοδικήσει ο κατηγορούμενος. Όταν καλούνται να αποφανθούν ως προς τον εύλογο χαρακτήρα της κράτησης σύμφωνα με το άρθρο 5 § 1 γ), οι αρμόδιες αρχές έχουν την υποχρέωση να αναζητήσουν αν δεν υπάρχουν εναλλακτικά μέτρα αντί της εξακολούθησης της κράτησης (*Khudoyorov κατά Γαλλίας*, αρ. 6847/02, §183, CEDH 2005-X ; *Sulaoja κατά Εσθονίας*, αρ. 55939/00, 15 Φεβρουαρίου 2005, § 64 *in fine* ; *Jablonski κατά Πολωνίας*, αρ. 33492/96, 21 Δεκεμβρίου 2000, §83 και *Lelièvre κατά Βελγίου*, αρ. 11287/03, 8 Νοεμβρίου 2007, § 97).

No ...4554...

51. Στην υπό κρίση περίπτωση, το Δικαστήριο σημειώνει ότι με απόφασή του της 9^{ης} Νοεμβρίου 2006, το Δικαστικό Συμβούλιο απέρριψε την προσφυγή του προσφεύγοντος με την οποία ο τελευταίος ζητούσε την αντικατάσταση της διατήρησης της κράτησης με ηπιότερα μέτρα ελέγχου. Το Δικαστικό Συμβούλιο στην ουσία επανέλαβε τους λόγους που είχε αποδεχτεί ο ανακριτής στις 25 Σεπτεμβρίου 2006 για να διατάξει την κράτηση.

52. Στην απόφασή του της 15^{ης} Μαρτίου 2007, που υιοθετήθηκε αυτεπαγγέλτως μετά από έξι μήνες κράτησης και σύμφωνα με το άρθρο 287 § 1 β) του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το Δικαστικό Συμβούλιο αποφάνθηκε και πάλι υπέρ της διατήρησης της κράτησης. Βασίστηκε στα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης για την οποία κατηγορείται (πώληση ναρκωτικών ουσιών σε ανήλικους μαθητές με σκοπό τον εθισμό τους στην χρήση ναρκωτικών ουσιών και την αποκόμιση παράνομου κέρδους), την ένταση του δόλου, τον επιδιωκόμενο σκοπό από τον προσφεύγοντα και την εν γένει προσωπικότητα αυτού. Αναφερόμενο στους λόγους αυτούς, έκρινε ότι ο προσφεύγων θα είχε πιθανότατα διαπράξει και άλλα αδικήματα εάν είχε απελευθερωθεί, σε σχέση με την ιδιαιτερότητα της πράξης που του καταλογίζεται και με το παρελθόν του.

53. Αντίθετα, στην απόφασή του της 10^{ης} Αυγούστου 2007, η οποία θέτει τέρμα στην κράτηση του προσφεύγοντα, το Δικαστικό Συμβούλιο σημείωσε ότι αυτός ποτέ δεν ερημοδίκησε ούτε καταδικάστηκε για μη τήρηση της επιτηρούμενης κατοικίας του, ότι είχε γνωστή διαμονή στην Θεσσαλονίκη όπου διέμενε με την οικογένειά του, και ότι τοξικομανής ων, παρακολουθούσε πρόγραμμα αποτοξίνωσης που είχε αρχίσει πριν την κράτησή του. Συμπέρανε ότι ο προσφεύγων δεν κινδύνευε να φυγοδικήσει ή να τελέσει άλλα αδικήματα αν απολυόταν.

54. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να μην παρατηρήσει ότι υπάρχει αντίφαση στους λόγους των δύο τελευταίων αποφάσεων που ελήφθησαν μέσα σε χρονικό διάστημα σχετικά περιορισμένο. Δεν αντιλαμβάνεται ιδίως πώς τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη στην απόφαση της 10^{ης} Αυγούστου 2007 και επιτρέψανε την απόλυση του προσφεύγοντα, δεν μπορούσαν να συνηγορήσουν υπέρ της απόλυσής αυτού λιγότερο από έξι μήνες νωρίτερα, όταν το Δικαστικό Συμβούλιο αρνήθηκε να αντιμετωπίσει εναλλακτική λύση στην κράτηση στις 15 Μαρτίου 2007. Τα περισσότερα από τα στοιχεία αυτά, και ειδικότερα η γνωστή διαμονή, το λευκό ποινικό παρελθόν του προσφεύγοντα και το πρόγραμμα αποτοξίνωσης που ακολουθούσε, ισχύαν ήδη στις 15 Μαρτίου 2007 και είχαν προβληθεί από τον προσφεύγοντα στην αίτησή του της 14^{ης} Μαρτίου 2007. Και αν ακόμα οι Αρχές φοβόντουσαν τον κίνδυνο υποτροπής τον Μάρτιο του 2007, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι το Δικαστικό Συμβούλιο δεν εκτίμησε τον αντίκτυπο που τα παραπάνω στοιχεία θα είχαν στο θέμα των εναλλακτικών μέσων αντί της προληπτικής κράτησης. Υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις, το ότι ο προσφεύγων

No ...4554...

απολύθηκε μετά από δέκα μήνες και δεκαεννέα ημέρες κράτησης – περίοδο την οποία η Κυβέρνηση φαίνεται να θεωρεί εύλογη -, δεν αλλάζει τίποτε.

55. Τέλος, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων υπέφερε από μία βαριά νευρολογική ασθένεια και ότι ήταν τοξικομανής. Στο υπόμνημά του της 14^{ης} Μαρτίου 2006 ενώπιον του Δικαστικού Συμβουλίου, επικαλούνταν την κατάσταση αυτή και προσκόμιζε ιατρικά πιστοποιητικά που βεβαίωναν ότι η διατήρησή της κράτησής του κινδύνευε να έχει ολέθριες συνέπειες στην κατάσταση της υγείας

του. Εντούτοις, ούτε ο Εισαγγελέας στην πρότασή του στο Δικαστικό Συμβούλιο ούτε το ίδιο το Δικαστικό Συμβούλιο δεν κάνουν την παραμικρή αναφορά σχετικά με τα επιχειρήματα αυτά.

56. Το Δικαστήριο συμπεραίνει λοιπόν ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης.

IV. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

57. Ο προσφεύγων επικαλείται τα άρθρα 5 § 4 και 13 της Σύμβασης και ισχυρίζεται ότι λόγω της πρακτικής των Δικαστικών Συμβουλίων η οποία συνίσταται στο να εξετάζουν συνοπτικά τις αιτήσεις απόλυσης, χωρίς να εμβαθύνουν στις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης, κάθε προσφυγή για την απόλυσή του ήταν εξ αρχής *ab initio* καταδικασμένη σε αποτυχία.

58. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η κατηγορία αυτή, που προσομοιάζει σε μια λαϊκή αγωγή (*actio popularis*), είναι αόριστη αφού ο προσφεύγων δεν δίνει κανένα παράδειγμα από τη νομολογία για να ενισχύσει τον ισχυρισμό του.

59. Τέλος, ο προσφεύγων παραπονιέται, ως προς το άρθρο 6 της Σύμβασης, ότι οι αρμόδιες αρχές δεν ικανοποίησαν την αίτησή του να υποστεί τοξικολογική εξέταση λόγω έλλειψης υλικού. Έτσι, δεν θα είχε χαρακτηριστεί «τοξικομανής» σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία, πράγμα που θα μπορούσε να καταλήξει σε μείωση της ποινής του σε περίπτωση καταδίκης.

60. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει, πρώτον ότι δεν προκύπτει από την δικογραφία ότι ο προσφεύγων είχε καταθέσει τέτοια αίτηση. Σε κάθε περίπτωση, ο ισχυρισμός του στηρίζεται σε μία θεωρητική υπόθεση σύμφωνα με την οποία θα μπορούσε να είχε καταδικαστεί σε μικρότερη ποινή από τα εθνικά δικαστήρια.

61. Επομένως, το τμήμα αυτό της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το άρθρο 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

No ...4554...

V. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

62. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης

« Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

63. Ο προσφεύγων ζητά 12.000 ευρώ για την ηθική βλάβη.

64. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι η αξίωση αυτή είναι αβάσιμη, αδικαιολόγητη και υπέρογκη.

65. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υπέστη βεβαία ηθική βλάβη. Αποφαινόμενο κατά δίκαια κρίση, όπως ορίζει το άρθρο 41 της Συμβάσεως, το Δικαστήριο επιδικάζει στον προσφεύγοντα 6.000 ευρώ για τον λόγο αυτό, συν οποιοδήποτε ποσό μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

66. Ο προσφεύγων ζητά επίσης 2.000 ευρώ για αμοιβή των δύο δικηγόρων του ενώπιον του Δικαστηρίου

67. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να επιδικάσει, εάν υπάρχει ανάγκη, ένα ποσό που να μην υπερβαίνει τα ποσά που επιδικάζονται συνήθως σε ανάλογες περιπτώσεις.

68. Κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης, κατά το άρθρο 41, προϋποθέτει ότι αυτά αποδεικνύονται πραγματικά, αναγκαία και, επίσης, εύλογα (*Ιατρίδης κατά της Ελλάδος* (δικαία ικανοποίηση [GC] no 31107/96 § 54, CEDH 2000-XI) :

69. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντα, όσον αφορά στα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη, συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και είναι εύλογα. Πρέπει, επομένως, να κάνει δεκτό το αίτημά του στο σύνολό του .

Γ. Τόκοι υπερημερίας

70. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπεζής, προσανυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

No ...4554...

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κάνει δεκτή* την προσφυγή ως προς τις αιτιάσεις των άρθρων 3 και 5 § 3 της Σύμβασης και απαράδεκτη για τα υπόλοιπα.
2. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Συμβάσεως.
3. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 5 § 3 της Συμβάσεως
4. *Κρίνει* ότι

α) το εναγόμενο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως, τα ακόλουθα ποσά :

- i. 6.000 ευρώ (έξι χιλιάδες ευρώ), συν οποιοδήποτε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος, για την ηθική βλάβη
- ii. 2.000 ευρώ (δύο χιλιάδες ευρώ), συν οποιοδήποτε ποσό που μπορεί να οφείλεται από τον προσφεύγοντα, για έξοδα και δικαστική δαπάνη

β) από την παρέλευση της προθεσμίας αυτής και μέχρι της καταβολής του, το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται με απλό τόκο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα περί δικαίας ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 2 Ιουλίου 2009 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

André Wampach Αναπληρωτής Γραμματέας
(υπογραφή)

Nina VAJIC Πρόεδρος
(υπογραφή)

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα